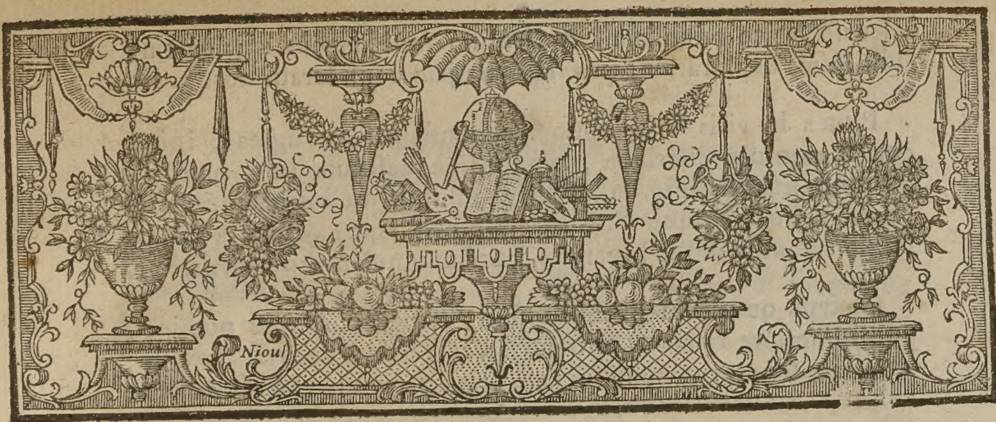
41

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

T in Machinâ hydraulicâ ad liquorum circuitum liberum & perfectum vasorum requiritur integritas omnimoda, sic & in corpore humano. Quâcumque enim de causâ in hoc vitietur, effunduntur humores, & nisi resolutionem subeant prosperam, intrà partes corporis grassantur, fluctuant, putrescunt, indurescunt-ve, tumoresque exhibent, quorum species, licèt ad quatuor ab antiquis, ratione humoris stagnantis, revocatæ, tamen velut innumeræ respectu partium humores excipientium spectari possent. Illas igitur indigitare omnes, opus longè diuturnius: ideò unam tantum

à ſeroſo latice oriundam, & ſcrotum ſæpè ſæpiùs afficientem; ſedis ipſius exploratione præviâ, jam jam conſiderabimus.

Pars in viris infrà abdomen pendula, corrugata, ipſius cuti & mentulæ continua, pinguedine deſtituta (*a*), plurimis glandulis ſebaceis munita, pilis & pilorum bulbis inſtructa, in dextrum ſiniſtrumque latus, ſuturâ fictâ raphe dictâ, à radice Balani ad anum uſque bipartita, burſam æmulans, *Scrotum* dicitur.

Corpus quoddam panniculoſum, carneum, *Dartos* nomine, pubis inferiore ramo ex utroque latere affixum, nervis, arteriis, veniſque ſcroto communibus refertum, ità ipſimet ſcroto interiùs adhæret, ut unicuique teſti loculum præbeat, & inter utrumque, ſeptum efformet (*b*): totum, ſuâ contractione, juxtà diverſos viriles affectus, plùs minùs-ve corrugat ſcrotum.

Propria, illis apertis, ſeſe offerunt involucra, quorum exterius cellulare & prò peritonæi proceſſu ex æquo habendum, vaſorum præparantium non ſolummodò plexum, ſed & ipſum-met teſtem, vaginæ ad inſtar, continet ac fovet: illud, *vaginalem* tunicam quæ in ſuperiorem cellularem, ab annulo inguinali ad epididymidem, ubi intimè hæret, & in inferiorem ab epididymide ad totam teſtis ſuperficiem, ipſius involvendi causâ, expanſam, dividitur: hanc *periteſtem* dixerunt.

Vaginalis à làtere externo, altera fibris carneis à muſculo obliquo interno & tranſverſo ad exteriorem teſtis faciem amiſſis conſtans obſervatur membrana: à ſubſtantiâ, *Muſculus*; à munere quo fungitur, *Cremaſter* ſeu ſuſpenſor; & à colore *erytroïdea* ſeu rubra nominatur.

Ultima denique ſivè teſtis tertia membrana, propriæ ipſius ſubſtantiæ immediatè adjacens, dura, craſſa, valida admodùm, exteriùs lævis, madida, albicans, interiùs inæqualis, didymorum vaſculis exiguiſſimis ſuo loco ſtabiliendis aptatas ſuppeditans membranulas *Albuginea* conſpicitur.

Ex tam ritè ordinato involucrorum apparatu organum quod-

(*a*) Mangetus in Theatro Anatomico lib. 2. cap. 10. aſſerit in quibuſdam obeſis pinguedinem obſervaſſe.

(*b*) Vid. Ruiſch, & Rau, de Septo Scroti, & Morgagn. adverſar. Anat. 1. pag. 20.

dam insigne, & notatu dignissimum ab ipsis protegi, nonne conjicere est? testem videlicèt præcipuum propagationis ministrum sub ipsis reperies: figuram ovalem præ se ferens, intùs congeriem minutissimis vasculis, albicantibus, diversimodè intortis (*a*), semen secernentibus, nervis, arteriis, venisque tùm sanguineis tùm lymphaticis mirificè implicatis conflatam exhibet: huic corpusculum oblongum, planum, horum-ce vasorum veluti coadunatione compositum, Epididymus seu parastata incumbit, quæ sursùm progrediens, ità crassitie minuitur ut, uno ductu, in vas deferens (*b*) spermatici funiculi texturam ingrediens desinat.

EX CHIRURGIA.

QUANTUM artificium, quanta *naturæ sapientia in didymorum tentoriis elucescat*, *prò tamen sorte humano generi* nimiùm solitâ, à latice involucrorum, quin & didymorum incolumitati dicato, ità nonnunquam infestantur, ut ex ipso salutis fonte hydrum immanem emergi non malè dixeris. Hunc varias scroti regiones occupantem, modò diversantem, modò serpentem, aliquandò corrodentem, attentæ praxis ope, facilè videre est. Ut ut sit, ubicumquè scroti, sub specie tumoris aquosi, sese prodat, *Hidrocele* dicitur.

A loco quem invadunt aquæ, desumuntur præcipuæ hydroceles differentiæ; *itaquè si textus cellularis adaquetur*, *per Infiltrationem*; si verò quibusdam in membranis tanquam *in loculo* coacerventur, *per Effusionem* erit hydrocele.

PRÆTER eas quas fieri cognoscimus in marsupiorum textu cellulari, & tunicâ vaginali tùm funiculi spermatici (*c*), tùm testis, alias exposuêrunt veteres, nonnullique recentiores, quarum undæ spatium dartum inter & cremasterem, hunc inter & tunicam vaginalem, necnon intrà lamellas tunicam vaginalem testis constituentes positum, ipsam-met denique testis substantiam, occupant. Nostram de illis inquirenti, non minùs neotericorum experientiæ quàm veterum autoritati consulentes, seorsìm aperiemus sententiam.

(*a*) Vid. Compend. Anat. Heist. tab. VI. fig. 24. edit. 1748. Cheseld. Anat. tab. 28.

(*b*) Vid. Graaf. Tract. de Virorum organis *generationi inservientibus*.

(*c*) Vid. Boerhav. Aphorism. pract. §. 1227.

Fluidorum effuſio (*a*), ſtaſis, perverſio, vaſorum dilatatio; quid quid arterias aut venas comprimere, inflammationem producere poteſt, ut impura venus, Gonorrhæa ſuppreſſa, ſarcocele, cirſocele, compreſſiones, vis externa quælibet, topica nimis repercutientia, vita cælebs quam ratam non habuit temperamentum, tanquam cauſæ legitimæ hydroceles; aſcites verò (*b*), in ſcrotum veſicæ urinariæ prolapſus, tanquam ſpuriæ habeantur.

Hydrocelibus ſivè per effuſionem, ſivè per infiltrationem ſua ſunt ſigna propria. Cutis nimis tenſa, lævis, oppoſito lumine perſpicua, mentula longior, craſſior, pellucidior, balanus paraphimoſi conſtrictus, hydrocelem per infiltrationem indicant.

Cutis neque tam tenſa, lævis, lucida, ſed plùs minùſve corrugata, nonnunquam obliteratâ mentulâ, hydrocelem per effuſionem deſignat.

A cauſâ, ſede, tempore, ætate, accidentibus deducenda prognoſis, variaque inſtituenda curandi methodus.

Generalioribus remediis ritè adhibitis, victu ſcilicèt tenui, diureticis, phlegmagogis, necnon topicis v. g. ſpiritu camphorato lumbricorum oleo immixto, cataplaſmatibus reſolventibus, aquâ calcis ſpiritu vini acutâ, hydrocelis benignæ & idiopaticæ obtineri poteſt cura; ſi verò ſympatica, cauſæ remotæ, pro naturâ ſuâ, antiſcorbuticis v. g. ſi ſcorbuticum ſit vitium, antivenereis, ſi venereum, incraſſantibus, ſi ab humorum diſſolutione, diluentibus, ſi ab eorum craſſitie, feliciter debellantur, adhibendaque præ cæteris faſcia, quam *Suſpenſorium* vocamus.

(*a*) Ex fluidis hydrocelem per effuſionem efformantibus, urinam quandoquè, hydroceli non levioris momenti anſam dare obſervatur. Cum verò hæc-ce effuſio, veſicæ aut urethræ vitium ſupponat, in iſtius vitii curâ reponitur hydrocelis curatio; de quâ proindè differentes à noſtro aberraremus propoſito; hìc tantum annotare ſufficiat gangrænam hydrocelis ab urinâ effusâ productæ comitem, cortice Peruviano in ſpiritu vini per 24 horas infuſo felicitèr ſanari.

(*b*) Saccus peritonæi Enterocelem olìm continens, ſed, propter adhæſionem nimiam cùm annulo, in abdomen non refuſus, ab aſcite undas recipere poteſt; tunc erit ſpecies quædam hydroceles quæ ſpuria tantùm haberi debet, quia in teſtis aut funiculi ſpermatici involucris non continetur. Hujuſce hydrocelis curam indicaſſe videtur Hildanus, licet præjudiciis excæcatus, tunicam nempè vaginalem ab ipſo peritonæo oriri reputans: aquâ inciſione eductâ, hujuſ-ce tunicæ parti ſuperiori filum injiciebat, ut abdomen inter & ſcrotum aquis commercium intercluderetur. Obſervat. 66. centur 4. Hildanum erraſſe tùm circà curam, tùm circà ſedem hujuſce hydrocelis, aſcitæ naturâ, & partium ſtructurâ præcognitis, obſervare non arduum.

Prædictis hiſce remediis, ſi non cedat hydrocele, ad operationes Chirurgicas recurrendum, quando-quidem in humoris evacuatione, & ſacci exciſione tota debet eſſe indicatio.

Incisiones & ſcarificationes in hydrocelibus membranæ adipoſæ, tenſione nimiâ aut putredine concomitatis, ſunt celebrandæ, antiſeptica inſupèr non omittenda.

Quoad operationes Chirurgicas in hydrocele tunicæ vaginalis inſtituendas, vel ad curam palliativam, vel ad perfectam tendunt.

Acum triquetram, erecto, vel in lecti margine ægro ſedente, per infernam & externam ſcroti partem, ad tranſverſi pollicis circiter longitudinem, ne teſtis lædatur, adigendo; è tubulo, ut humor collectus emittatur, educendo, & ſcroti contractionis ſavendæ cauſâ, ſplenia craſſa ſpiritu vini, aquâ calcis, vino calido &c. imbuta admovendo perficitur hydroceles curatio, quæ nonnunquam in hydrocele recenti perfecta eſt (*a*), ſed in aliis palliativa tantùm, & ideò poſt aliquot menſes, abſque ullo ægri incommodo, iteranda.

Aquas, temporis lapſu, acredinem quamdam induere, & ſubrubras, luridas, grave-olentes, per tubulum effluere, funiculi vel teſtis vitium ſub indicantes, aut etiam præ tumoris antiquitate & magnitudine, multùm increſcere ſcrotum, craſſitiemque nimiam acquirere cyſtidem quàm ut, elaterio reſtituto, in priſtinam molem reſtitui valeat, haùd infrequentèr obſervatur: tunc ad perfectiorem curam recurrendum.

Triplici medio, ſetaceo ſcilicèt, cauſticis, & ferro hæc obtinetur; quæ ſingula licèt non ſempèr æquè præſtent, alterum tamen alteri quandoque non immeritò præferri debet.

In hydrocele recenti tunicæ vaginalis funiculi ſpermatici, quæ ut plurimùm celluloſa, ſetaceum digeſtivis, poſteà epuloticis illinitum, dùm cellulæ nec magis diſtenſæ, nec craſſæ, proponimus.

Mediante acu parum incurvatâ, ſatquè latâ, ad plures diſrumpendas cellulas, per ſuperiorem, lateralem & externam ſcroti

(*a*) Conf. Scultet. Armament. Chirurg. tab. XL. fig. 2.

partem ad inferiorem, juxtà longitudinem tumoris, trajicietur. Setacei sic trajecti, & in vulnere relicti, usquè ad perfectam detersionem & cicatricem accedentem usus renovabitur : quo medio cietur inflammatio nonnisi suppuratione cellularum sedanda : quâ suppuratione cellulæ quæ, propter subitam, post incisiones absque setaceo, depressionem, difficilè admodùm destruerentur, paulatìm è contrà penitùsque delentur (*a*).

Si antiquior esset tumor, quod cellularum crassitiem, aut amplior, quod cutis attenuationem supponeret ; tunc incisionis ope, quâ, salvo funiculo, vel detectæ distraherentur & separarentur cellulæ plenæ adhuc & ingurgitatæ, vel tota tolleretur cutis attenuata, aggredienda est curatio.

A causticorum usu, tanquam inflammationem, divulsionem, febrem, erosionem, hemorragiam promovente, abstinendum, nisi, inciso tumore, quædam detegantur concretiones (*b*) cuti pertinacitèr hærentes, atquè difficiliùs in suppurationem abeundæ; quo in casu, cellulis quâquâversùm apertis, humor est ità eliminandus, ut, subjecto oculis funiculo, cavum plumaceolis impleri queat, quorum superficies, præsertìm versùs tegumenta, causticis idoneis, suppurantibus, detersivis, epuloticis, alternâ vice, obliniatur.

Humorum acrimoniâ eroduntur ne cellulæ vaginalis tunicæ funiculi spermatici, ità ut in amplâ & unicâ cavitate contineantur ? proe nimiâ humoris effusi quantitate, nimiùm distenditur tunica vaginalis testis ? tunc hemorragiam, inflammationem, febrem (*c*), gangrænam, abundantiores suppurationes, membranarumque majorem deperditionem pedissequam amovere, Chirurgi præcipua mens. Idcircò triquetræ acûs ope, humoribus eductis, scrotum corroborantibus fovere, simulque suspensorio continere debet,

(*a*) Marinus hoc in casu sic sese gerebat...... tumorem in parte superiori & externâ, id est mox ab inguine, incidebat, ut turundæ ex cerâ & oleo paratæ, digiti crassitudine, trium digitorum transversorum longitudine, cujus apex sensim gracilescens paulò incurvabatur, pateret aditus ; unguento de Althæâ inunctam in scroto per 24 horas relinquebat turundam de die in diem breviorem efficiendam, & digestivis, detersivis, epuloticisque vicissìm obliniendam. pag. 230.

(*b*) De hujusmodi concretionibus luculentèr disseruit Clariss. *Bertrandi in* Reg. Taurinensi Universitate Chirurg. Mag. & Acad. Reg. Chirurg. Paris. Socius Extraneus, in cœtu privato ejusd. Acad. an. 1753.

(*c*) Vid. Sharp. pag. 113. *Recherches Critiques.*

donec humoris recens effusi collecta quantitas; multò tamen minor eductâ, appareat: quo tempore, scalpello aperire non dubitet, cystidis suppurationem digitis, folio myrtino, levibus scarificationibus sese decussantibus, nonnunquam superficiali butyri antimonii illinitu provocet; nec malè cautos æmuletur, qui totum suppurationis opus naturæ committentes, viscidam, colliquatam, partes vicinas adulterantem, gangrænam sæpè allicientem, per longum tempus, efformari sinunt materiem.

DIGESTIVIS, detersivis, cicatrisantibus, necnon, pro re natâ, corroborantibus, ad corrugationem scroti, adjuncto suspensorio, absolvenda curatio.

SI ea sit sacci crassities, ut, post peractam acu puncturam, scrotum contrahi nequeat, inutilis fieret methodus proposita; Causticorum applicatio, propter gravia accidentia, quæ membranarum, præcipuè callosarum, viscidam & putridam suppurationem antecedere consuêverunt, periculosissima; Ergò in totius cystidis, & scroti huic adherentis ablatione unica spes remanet.

OMNIBUS diligentissimè præcautis, *ritè collocatur æger*, juxta longitudinem scalpello inciditur tumor, adeò ut testis, sicuti par est, detectus, à scroto resolvi queat; quo sejuncto, quænam sit ipsiùs conditio non animadvertere, ingentem noxam autumamus; vel enim sanus, vel affectus. Si sanus, minister illum, mediante linteo vino calido imbuto, sublevans, dum cystis excidetur, naturæ de votis, proteget. Per curationis tempus subsequens, testem pensilem linteo hordei & melissæ aquarum mixturâ imbuto involvere, vulnusque methodo debitâ ad supurationem, incarnationem. & cicatricem perducere supererit. Si verò sit affectus, *diversa, pro variâ affectionis specie, celebranda encheiresis* (*a*).

(*a*) Sharpius asserit incisionem juxtà longitudinem tumoris ut plurimum sufficere ad curationem perfectam hydrocelis tunicæ vaginalis... pag. 111, siquidem partium distensarum corrugationem producendo, earumque inter se & testem adhæsioni favendo, exstillantia obturantur vasa, oblitescitque excipiens cavitas pag. 110. si quibusdam in casibus frustulum cutis & cystidis ovale tollere cogitur, hæc ei crudelior videtur operatio; quæ tamen in eis, juxtà nos, sæpè sæpiùs non sufficeret.

Has, in hydrocelibusrecentibus in quibus ultrà modum non distenditur cutis, utilesfieri posse fatemur; sed in quibus nimiam acquisiverit crassitiem, vel nimiam distensionem passus fuerit saccus, inutilis fieret alterutra incisionis species, ex eo quod virtutem contractilem curationi necessariam amiserint partes.

Rem itaquè sedulò perpendentes, censemus Sharpium de reipublicæ bono longè meliùs meritum fuisse, si, prolixioris nec satis perpensæ censuræ loco, utilioris variisque casibus methodi competentis explanationem substituisset, cujus solidis excellentiam dein demonstrasset experimentis.

Sarcoma, ſchirrus; gangræna teſti aut funiculo penitùs inſita, perfectam, ſed leviter tantùm, & ab origine, non, niſi cæteris omnibus mediis fruſtrà adhibitis, exciſionem requirunt.

Varias inter in ſcroto, hydrocelis curandæ causâ, inciſiones celebrandas, vaſa denſatas per membranas ſerpentia, valdè dilatata, & ferro aperta, hemorragiam à Chirurgo non deſpiciendam, haud rarò ſuppeditant. Hanc ſtipticorum ope, & ferè nullo negotio, modò compeſcet; modò tamen, præſertìm ubi diametro majore vaſa dehiſcunt, ut in ſepto darti, ad ligaturam, velut ad anchoram tutiorem, illicò confugiet.

Quædam poſt operationem, licèt cautelâ quâcumque adhibitâ, tunicæ vaginalis portiuncula ſubſiſtere poteſt, tùnc linteum carptum, cujus ſuperficies versùs membranam reliquam melle roſaceo cùm ſufficienti quantitate ſpiritûs nitri, ad aciditatem, commixto illineretur, altera verò ſuperficies, tanquam pulvinar, funiculo ſpermatico admoveretur, vulneri imponendum: adjunctâ inſupèr deligatione modò laudatâ.

Has Theſes, Deo Juvante, & Præſide M. ROCHO DUBERTRAND in Univerſitate Pariſienſi Artium & Chirurgiæ Magiſtro, Scholarum antiquo Moderatore, necnon Noſocomiorum Caſtrenſium & Regis exercitûs olìm Chirurgo, *tueri conabitur* Joannes-Baptista de Penne, *Laſcurienſis, eâdem in Univerſitate Artium Liberalium Magiſter.*

De Léscar en Bearnois

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 19â. Auguſti, à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam, anno Domini 1754.

PRO ACTU PUBLICO

ET LAUREA MAGISTRALI.

Typis Fr. Delaguette, Chir. Collegii Typographi.